

I ara, desobeir amb Torra o eleccions? Tots els detalls del nou escenari

La inhabilitació del president impacta en l'independentisme a les portes de la investidura de Sánchez, que ha fet més evidents que mai les discrepàncies entre socis, i acosta l'escenari electoral al Parlament

Quim Torra ja no és només el primer president de la Generalitat condemnat en exercici del càrrec, sinó també el primer a qui la Junta Electoral Central (JEC) ha ordenat desposseir de l'acta de diputat i, per tant, del càrrec governamental. La inhabilitació expressa ordenada per la JEC (<https://www.naciodigital.cat/noticia/193729/junta/electoral/ordena/inhabilitacio/torra>), un organisme que al llarg dels últims mesos s'ha convertit en braç executor de decisions amb un alt component polític revestides de components legalistes. Aquestes són les cinc claus de l'escenari que s'obre ara a Catalunya.

1. Com afecta el Govern?

L'executiu no ha estat precisament una bassa d'oli al llarg de les celebracions nadalenques. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va condemnar (<https://www.naciodigital.cat/noticia/191807/tsjc/condemna/torra/any/mig/inhabilitacio/llac/groc>) Torra el 19 de desembre i, des d'aleshores, les especulacions han omplert els passadissos de totes les conselleries. Remodelació del Govern (<https://www.naciodigital.cat/noticia/193503/possible/inhabilitacio/expres/torra/agita/govern/monclo>)

a) ? Eleccions anticipades? Xoc amb l'Estat per mantenir la legitimitat del president inhabilitat? El cert és que, amb la decisió de la JEC a la mà -que es pot recórrer-, el marge és escàs, perquè Torra no pot ser president si és desposseït de l'acta de diputat, tal com ha ordenat la JEC.

Per tant, el Govern -que es reuneix a les 20 de forma extraordinària a Palau-, es troba davant la disjuntiva de no fer cas a l'organisme electoral o bé abordar obertament la celebració de nous comicis, que tots els actors de l'executiu, especialment en privat, donen per fetes en algun punt d'aquest 2020 acabat d'estrenar. Un dels escenaris damunt la taula de Torra era el de fer un canvi de consellers mentre esperava que el Tribunal Suprem resolgués el seu recurs contra la condemna, i s'ha valorat l'opció de situar un conseller en cap o bé un vicepresident de Junts per Catalunya (JxCat).

[noticiadiari]2/193709[/noticiadiari]

Això hauria permès que, en cas d'inhabilitació ferma per part del Suprem, un dirigent d'aquesta formació hauria seguit ostentant les màximes responsabilitats de forma interina. La fórmula, en tot cas, hauria anat en contra dels interessos del vicepresident Pere Aragonès, coordinador nacional d'ERC, que és qui hauria d'assumir les funcions -no totes, perquè n'hi ha d'indelegables, com és el cas de la convocatòria d'eleccions- del president en cas d'inhabilitació ferma. A la complexitat habitual i als equilibris que defineixen la relació entre JxCat i els republicans s'hi suma ara la decisió de la JEC.

2. Com afecta la mesa del Parlament?

De nou, l'òrgan presidit per Roger Torrent tornarà a l'ull de l'huracà. La Junta Electoral ha demanat que s'inhabiliti Torra com a diputat, de manera que la pilota es trasllada ara a la teulada del Parlament. El ple, en aquest sentit, haurà de votar si retira l'acta al president, una decisió d'alt voltatge. A banda, el dirigent de JxCat ja va anunciar en el discurs de Cap d'Any (<https://www.naciodigital.cat/noticia/193582/torra/no/acceptara/inhabilitacio/junta/electoral/central>) que no "acceptarà" ni "permetrà" que una "junta política" -es referia a la JEC- suplantés la "sobirania" de Catalunya, en referència a la cambra. Torrent, al llarg de la legislatura, ha evitat xocs amb l'Estat i la formació de Torra manté els recels derivats de la investidura suspesa de Carles Puigdemont (<https://www.naciodigital.cat/noticia/147576/torrent/ajorna/ple/assegurar/investidura/amb/totes/garanties>).

JxCat ja va plantejar ahir públicament que, si hi havia inhabilitació, promouria una qüestió de confiança sobre Torra; Torrent, president del Parlament, pot estar a l'ull de l'huracà

D'aquell episodi se'n compliran dos anys el 30 de gener, i és una de les dates que explica les divergències entre socis de Govern. Una de les fórmules que ha posat JxCat damunt la taula per plantar cara davant de la inhabilitació és la celebració d'una qüestió de confiança, com va plantejar ahir Laura Borràs, cap de files dels nacionalistes a Madrid i membre del cercle més proper a Torra. En un primer moment, el president va dir que pormouria una votació a la cambra per refermar-lo en el càrrec -dins d'una proposta de resolució o d'una moció- i el seu entorn insistia que la qüestió de confiança no estava en els seus plans, però en les últimes hores la situació ha anat variant.

3. Com afecta la investidura de Sánchez?

La decisió de la JEC arriba poques hores abans que arrenqui el debat d'investidura de Pedro Sánchez al Congrés dels Diputats. El líder del PSOE té lligats els suports necessaris per sortir-ne escollit el 7 de gener, dimarts vinent, gràcies a l'acord al qual ha arribat, entre d'altres actors, amb ERC

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/193697/mesa/dialeg/activa/al/gener/libertat/continguts/tots/detalls/acord/erc-psoe>) . El pacte amb els republicans ha generat turbulències dins del Govern - Torra li va traslladar a Aragonès que l'executiu no el compartia i que no se'l feia seu (<https://www.naciodigital.cat/noticia/193671/torra/traslada/aragones/govern/no/assumeix/acord/amb/psoe>) -, i la inhabilitació ho complica tot. De fet, no eren poques les veus del sector més dur de JxCat que es preguntaven aquests dies si els republicans serien capaços d'investir Sánchez en cas que la JEC inhabilités Torra.

[noticiadiari]2/193763[/noticiadiari]

La decisió de la Junta Electoral, en aquest sentit, complica la posició dels republicans, perquè un dels compromisos adquirits amb el PSOE es basava en la desjudicialització de la política i just en les hores prèvies a la investidura un organisme autoerigit en parajudicial ha ordenat que el president de la Generalitat deixi de ser-ho. La decisió referma el no de JxCat a Sánchez i dona arguments a la formació de Puigdemont per criticar ERC en el cas que els republicans compleixin l'acord signat amb el PSOE.

4. Com afecta JxCat?

L'espai liderat per Puigdemont ha viscut una victòria rotunda en les últimes setmanes gràcies a la immunitat aconseguida per l'expresident de la Generalitat al Parlament Europeu, però ara rep l'impacte de la inhabilitació de Torra. El màxim dirigent del país mai ha evidenciat una voluntat de perpetuar-se en el càrrec ni de presentar-se a les eleccions, i de fet no són pocs els responsables de JxCat que en aquests mesos l'han definit com a "amortitzat", especialment després de la sentència del Suprem contra els líders del procés i els aldarulls al carrer. Però el cert és que la decisió de la JEC obliga a prendre decisions ràpides de cara al futur, context electoral inclòs.

La inhabilitació agafa JxCat en plena reordenació interna i en ple debat sobre quins noms haurien de guanyar pes en cas d'inhabilitació

Existeixen veus dins la sala de comandaments de JxCat que defensen la "necessitat política" que Puigdemont sigui candidat a la Generalitat

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/193213/torra/aspira/accelerar/proces/mentre/puigdemont/calibra/avancament/electoral>) aprofitant el moment de la immunitat. És el principal actiu electoral - sempre que s'ha presentat ha acabat venent ERC- i governa l'estructura -encara sense reordenar amb l'espai del PDECat ni de la Crida Nacional- del seu espai polític. Dins del Govern hi ha altres dirigents amb aspiracions -Damià Calvet, i en els últims dies ha anat sorgint el nom de Jordi Puigneró- que podrien fer un pas endavant en les properes setmanes. Torra, en tot cas, va mostrar el seu malestar pel debat públic sobre els canvis a l'executiu (<https://www.naciodigital.cat/noticia/193526/torra/esbronca/dirigents/jxcats/perque/accepten/public/sense/plantar/cara/sigui/substituit>) .

5. Com afecta el carrer?

La reacció immediata de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) ha estat la convocatòria d'una concentració de suport a Plaça Sant Jaume per fer costat al president, a la qual s'hi han sumat ràpidament les entitats del sobiranisme civil. En un comunicat, Òmnium Cultural ha definit com una

"venjança" la decisió de la JEC, i ha carregat contra el "lamentable aval antidemocràtic" que el govern espanyol en funcions, segons l'entitat, ha atorgat a la decisió de la JEC. Partits com Demòcrates i associacions com la Crida han reclamat fer costat al president un cop inhabilitat per l'organisme electoral.

[noticiadiari]2/193729[/noticiadiari]

Com reaccionarà el carrer a la decisió? La calma havia tornat després de les protestes per la sentència, que can causar aldarulls inèdits i enfrontaments amb la policia

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/189412/catalunya/entra/dimensio/desconeguda>) , i ara per primera vegada s'ha desposseït del càrrec un president en exercici de les seves funcions.

L'independentisme afronta de nou un context de repressió, ara sobre la vessant institucional, i ho fa amb els condicionants de la investidura a Madrid i de les tensions entre socis més vigents que mai. Torra definirà avui els propers passos i, a Madrid, Sánchez analitzarà com ho entoma quan pensava que ja ho tenia tot fet.